

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/124/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822201582
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8822201582.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletej L. U., F.. XX.XX.XXXX, toho času bytom P. XX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti matky: E. E., F.. XX.X.XXXX, T. T., starej matky: L. U., F.. XX.X.XXXX, Q. T. J. XX a Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o úpravu rodičovských práv a povinností, t a k t o

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť u maloletej L. U., F.. XX.XX.XXXX, nariadenú rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7P/169/2009-12 zo dňa 22.10.2009.

II. Z v e r u j e maloletú L. U.Ú., F.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou začal tunajší súd uznesením č.k.8P/124/2022-9 zo dňa 9.8.2022 bez návrhu konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a úpravu rodičovských práv a povinností. Z podnetu úradu práce vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 7P/169/2009 zo dňa 22.10.2009 bola maloletá L. U., F.. XX.XX.XXXX zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, L. U.S., F.. XX.X.XXXX I. D. U., F.. X.X.XXXX. Dôvodom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti bola skutočnosť, že matka maloletej L., E. E., F.. XX.X.XXXX v tom čase nebola schopná maloletej zabezpečiť adekvátnu starostlivosť. Otec maloletej v rodnom liste nie je uvedený. Maloletá L. vyrastala od detstva pri svojich starých rodičoch, ktorí jej poskytovali primeranú náhradnú starostlivosť. Starý otec, D. U. R. I.A. XXXX zomrel. Po jeho smrti sa o maloletú starala stará matka, L. U.. V spolupráci s Obecným úradom J. a viacerými sociálnymi šetreniami bolo zistené, že stará matka L. U. v auguste 2021 odišla do Českej republiky a na adrese trvalého pobytu v obci J. sa už nezdržiava. S maloletou L. odvtedy nežijú v spoločnej domácnosti. Stará matka sa však do obce J. pravidelne, raz mesačne, vracia po výplatu dôchodkovej dávky a strávi tu niekoľko dní. Maloletá L. počas sociálneho šetrenia uviedla, že v čase jej pobytu v obci J. ju pravidelne navštevuje. Stará matka už nepoberá žiadne príspevky súvisiace s náhradnou osobnou starostlivosťou, výplata príspevkov bola ukončená v auguste 2021. Maloletá L. žije v súčasnosti v obci P.S.. Má ukončenú povinnú školskú dochádzku. Dňa X.X.XXXX porodila maloleté dieťa, L. C.. Ocom jej dieťaťa je E. C., F.. XX.X.XXXX, ktorý dobrovoľne uznal otcovstvo k maloletému L. a je zapísaný v jeho rodnom liste. Rodičia maloletého dieťaťa žijú v družnom vzťahu v spoločnej domácnosti, manželstvo uzavrieť v blízkej dobe neplánujú. Rodičia žijú s maloletým L. pri starých rodičoch z otcovej strany, na adrese P. XX. Rodina obýva starší 3 izbový rodinný dom, bytové podmienky sú udržiavané na dostatočnej úrovni. Maloletý L. je zdravý, počas sociálneho šetrenia bol

čisto a primerane oblečený. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6P/104/2021 zo dňa 17.8.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť 9.9.2021 boli maloletej L. U., F.. XX.XX.XXXX priznané rodičovské práva a povinnosti k maloletému L. C.. Matka maloletej L. žije v súčasnosti v obci T., kde si založila novú rodinu. Má ďalšie 2 mal. deti, ktoré sú umiestnené v B. R. F. Q. z dôvodu, že matka výrazným spôsobom zanedbávala starostlivosť o maloleté deti. Maloletá L. sa počas sociálneho šetrenia vyjadrila, že so svojou biologickou matkou sa v súčasnosti stretáva, matka ju navštevuje v domácnosti, kde maloletá L. býva. Na základe vyššie uvedených skutočností možno konštatovať, že náhradná osobná starostlivosť neplní svoj účel. Náhradný rodič a zverené maloleté dieťa nežijú v spoločnej domácnosti, stará matka nezabezpečuje náhradnú osobnú starostlivosť. Vzhľadom na vek maloletej L. a skutočnosť, že maloletá je so svojou biologickou matkou v pravidelnom kontakte, odporučil úrad práce prehodnotiť trvanie náhradnej osobnej starostlivosti

2. Stará E. L. U. sa vo veci nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila.

3. Matka maloletej súhlasila so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti a so zverením maloletej dcéry do jej osobnej starostlivosti.

4. Kolízny opatrovník doporučil zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť u maloletej L. a zveriť ju do osobnej starostlivosti matky.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom maloletej L., oboznámením sa s pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 7P/169/2009, 6P/104/2021, správou kolízneho opatrovníka, emailovým podaním obce T., správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou a zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7P/169/2009-12 zo dňa 22.10.2009 bola maloletá L. U., F.. XX.XX.XXXX zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov L. U., F.S.. XX.X.XXXX I. D. U., F.. X.X.XXXX, obaja bytom J. Č.. XX. Matka bola zaviazaná platením výživného na maloleté dieťa po 25,40 eur mesačne. Styk matky s maloletou bol upravený neobmedzene. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 30.10.2009.

7. Maloletá L. U. vo výpovedi uviedla, že s matkou sa rozprávala o vzniknutej situácii. Súhlasí s tým, aby v prípade zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti bola zverená na čas do dosiahnutia plnoletosti, do osobnej starostlivosti matky. Jej stará mama žije v Českej republike. Maloletá L. býva v spoločnej domácnosti s druhom E. C. I. spoločne sa starajú o ich syna L.. V domácnosti rodičov jej druhá má maloletá matka zabezpečené vhodné bytové podmienky. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Povinnú školskú dochádzku už ukončila a v ďalšom štúdiu nepokračuje. S matkou je maloletá v pravidelnom kontakte, navštevujú sa aj osobne.

8. Kolízny opatrovník v správe uviedol, že Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn.7P/169/2009 zo dňa 22.10.2009, bola maloletá L. U., F..XX.XX.XXXX, zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, L. U., F..XX.XX. XXXX I. D. U., F..XX.XX.XXXX, obaja bytom J. XX. Dôvodom zverenia mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti bola skutočnosť, že matka mal. L., E.S. E., F..XX.XX.XXXX v tom čase nebola schopná maloletej zabezpečiť adekvátnu starostlivosť, otec maloletej nie je uvedený v jej rodnom liste. Maloletá L. vyrastala od detstva pri svojich starých rodičoch, ktorí jej poskytovali primeranú náhradnú starostlivosť. Starý otec, D. U., F..XX.XX.XXXX však v I. XXXX zomrel. Po jeho smrti sa o maloletú starala stará matka, L. U.. Viacerými sociálnymi šetreniami a spoluprácou s Obecným úradom J. bolo zistené, že stará matka, L. U.S. v auguste 2021 odišla do Českej republiky k príbuzným a na adrese trvalého pobytu, J. XX sa už nezdržiava. S maloletou L. od toho času nežijú v spoločnej domácnosti. Maloletá L. žije v súčasnosti v obci P.. Dňa XX.XX.XXXX porodila maloleté dieťa, L. C., ktorého otcom je E. C.Z., F..XX.XX.XXXX. E. C. uznal dobrovoľne otcovstvo k maloletému L. a je zapísaný v jeho rodnom liste. Rodičia mal. L. žijú v družnom vzťahu, v spoločnej domácnosti spolu s rodičmi druhá mal. L., L. C., F..XX.XX.XXXX I. R. C., F..XX.XX.XXXX, F. I. P. XX. Rodina obýva starší 3 izbový rodinný dom, bytové podmienky sú udržiavané na dostatočnej úrovni. Maloletý L. je zdravý, primerane priberá a prospieva, počas sociálneho šetrenia bol čisto a primerane oblečený. Matka s maloletým dieťaťom pravidelne absolvuje povinné prehliadky v ambulancii detského ošetrojúceho lekára, ktorým je E.. G.. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6P/104/2021 zo dňa 17.08.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.09.2021 boli maloletej L. U., F..XX.XX.XXXX priznané rodičovské práva a povinnosti k E. L. C.. Dňa 08.09.2022 bolo v rodine maloletej L. vykonané sociálne

šetrenie, v rámci ktorého bolo zistené, že stará matka sa naďalej zdržiava v Českej republike, avšak do obce J. sa pravidelne, raz za 2 mesiace, vracia po výplatu dôchodkovej dávky a strávi tu niekoľko dní. Maloletá L. ju v čase jej pobytu v obci J. navštevuje, inak sú v telefonickom kontakte. Stará matka už nepoberá žiadne príspevky súvisiace s náhradnou osobnou starostlivosťou, výplata príspevkov bola ukončená v auguste 2021, po ukončení povinnej školskej dochádzky maloletej L.. Maloletá L. počas sociálneho šetrenia uviedla, že je v pravidelnom kontakte aj so svojou matkou, E. E., ktorá žije v súčasnosti v obci T., kde si založila novú rodinu. Matka porodila ďalšie dve maloleté deti, E. E.Z., F.XX.XX.XXXX I. D. D. E., F.XX.XX.XXXX, ktoré sú umiestnené v B. R. F. Q., nad ich výchovou je t.č. nariadená ústavná starostlivosť. Maloletá L. svoju biologickú matku občas navštevuje v jej domácnosti v obci T., prípadne sú v telefonickom kontakte. Kolízny opatrovník odporučil súdu zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť a maloletú L. zveriť do osobnej starostlivosti matke, E. E..

9. Obec T. v emailovej správe zo dňa 12.9.2022 oznámila, že E.. E.Z. sa z dôvodu financií nemôže dostaviť na pojednávanie. S návrhom súhlasí a súhlasí tiež s tým, aby sa pojednávanie uskutočnilo bez jej prítomnosti.

10. Podľa ust. § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká
a/ dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
b/ smrťou maloletého dieťaťa,
c/ smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
d/ právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
e/ právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti ,
f/ rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

11. Podľa ust. § 47 ods. 2,4 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti , zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiadala. Ak jeden z manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zomrie, maloleté dieťa zostáva v náhradnej osobnej starostlivosti druhého manžela.

12. V zmysle ust. § 47 ods. 5 Zákona o rodine, ak zanikne náhradná osobná starostlivosť, z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá dočasu, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že po smrti starého otca maloletej L., zostala maloletá naďalej v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky L. U.. Stará matka sa však následne odsťahovala do Českej republiky a nevykonáva tak osobnú starostlivosť o maloleté dieťa podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine.

15. Jedným z dôvodov zániku náhradnej osobnej starostlivosti je právoplatné rozhodnutie súdu o jej zrušení. Príčina takéhoto rozhodnutia spočíva v prítomnosti vážnych dôvodov, ktoré zákon uvádza len demonštratívne. V danej právnej veci možno konštatovať, že stará matka porušuje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z nariadenej náhradnej osobnej starostlivosti, maloletej vnučke nezabezpečuje osobnú starostlivosť, preto súd podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine rozhodol o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

16. Zároveň súd rozhodol o zverení maloletej L. do osobnej starostlivosti matky. S takýmto riešením vyslovila súhlas tak matka ako aj maloletá L.. Súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloleté dieťaťa, zastupovanie dieťaťa a správa jeho majetku.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.